

HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA

PROGRAM RADA I RAZVOJA HRVATSKE ENERGETSKE REGULATORNE AGENCIJE ZA 2015. GODINU

Zagreb, prosinac 2014.

SADRŽAJ

Uvod.....	3
1. Regulacija energetske djelatnosti.....	8
1.1. Poslovi vezani uz tržište električne energije.....	10
1.2. Poslovi vezani uz tržište plina	14
1.3. Poslovi vezani uz tržište nafte, naftnih derivata i biogoriva	16
1.4. Poslovi vezani uz tržište toplinske energije	17
1.5. Rad Savjeta za regulatorne poslove i zaštitu potrošača	18
2. Donošenje podzakonskih propisa na temelju energetske djelatnosti	19
3. Suradnja Hrvatske energetske regulatorne agencije s drugim tijelima i udrugama	21
4. Zaštita kupaca	22
5. Jačanje kapaciteta Hrvatske energetske regulatorne agencije	23
5.1. Ljudski resursi	23
5.2. Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	23
5.3. Prostor, imovina, financije	24

UVOD

Sukladno članku 27. stavku 4. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti ("Narodne novine", broj 120/12) Upravno vijeće donosi programe rada i razvoja Hrvatske energetske regulatorne agencije te nadzire njihovo izvršavanje.

Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: HERA) je samostalna, neovisna i neprofitna pravna osoba s javnim ovlastima za regulaciju energetske djelatnosti. HERA je osnovana Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti, a osnivač HERA-e je Republika Hrvatska. Osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske. HERA za svoj rad odgovara Hrvatskome saboru kojemu je dužna jedanput godišnje podnijeti izvješće o svom radu, a osobito o:

- rezultatima praćenja izvršenja obveza energetske subjekata iz energetske zakona,
- ostvarenju proračuna HERA-e za prethodnu godinu,
- analizi energetske sektora,
- opažanjima koja su značajna za razvoj energetske tržišta i javnih usluga u energetske sektoru,
- provođenju pravno obvezujućih odluka Agencije za suradnju energetske regulatora (Agency for the Cooperation of Energy Regulators) (u daljnjem tekstu: ACER) i Europske komisije.

Stručnost, autoritet i neovisnost HERA-e u radu i odlučivanju bitne su pretpostavke pravilnog funkcioniranja regulacije energetske djelatnosti u Republici Hrvatskoj. Učinkovita regulacija korektiv je prirodnih monopola, faktor stabilnosti i predvidivosti poslovanja reguliranih subjekata i investitora u energetici. U tom kontekstu, nakon što je Republika Hrvatska pristupila Europskoj uniji, horizont djelovanja i obveza HERA-e prošireni su na jedinstveno europsko tržište energije.

HERA-a je u svome radu usmjerena na regulaciju koja se provodi u dijelu koji se odnosi na regulirane energetske djelatnosti i u dijelu koji se odnosi na tržišne energetske djelatnosti. U reguliranju energetske djelatnosti, a naročito energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge, HERA potiče načela objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti.

Regulacijom energetske djelatnosti promiče se:

- učinkovito i racionalno korištenje energije,
- poduzetništvo u području energetike,
- investiranje u energetske sektor,
- zaštita okoliša.

HERA će u 2015. posebnu pozornost posvetiti daljnjoj provedbi energetske zakona koji su doneseni 2012., 2013. i 2014. godine, a kojima je Republika Hrvatska uskladila svoje zakonodavstvo s Trećim paketom energetske propisa Europske unije. To je od velikog značaja budući da je Republika Hrvatska od 1. srpnja 2013. članica Europske unije, te su intenzivirani procesi integriranja hrvatskih tržišta električne energije i plina u interna tržišta električne energije i plina Europske unije. Novi energetske zakoni odredili su zadaće HERA-e u kontekstu osiguravanja razvoja i nadzora funkcioniranja liberaliziranog tržišta energije.

HERA će tijekom 2015. godine biti usmjerena na provedbu ekonomske regulacije u cilju osiguravanja uspješnog poslovanja reguliranih energetske subjekata, te na praćenje njihovog poslovanja. Nadalje, HERA će nastaviti s aktivnostima razvijanja novog regulativnog okruženja hrvatske energetske sektora, odnosno s pripremom i usvajanjem niza podzakonske propisa za čije je donošenje ovlaštena energetske zakonima, a koji su nužni za stvaranje uvjeta otvorenih tržišta električne energije i prirodnog plina sukladno uzancama Trećeg paketa energetske propisa Europske unije i s njim usklađenim hrvatske energetske zakonima.

HERA će u 2015. intenzivirati organiziranu komunikaciju sa stručnom i zainteresiranom javnošću, kao i komunikaciju s kupcima energije na liberaliziranim tržištima električne energije i prirodnog plina te na tržištu toplinske energije. Posebna će pažnja u tom kontekstu biti posvećena informiranju i zaštiti kupaca u kategoriji kućanstva. U tom će cilju HERA osigurati stalnu komunikaciju s kupcima te implementirati platformu za usporedbu cijena tržišnih ponuditelja opskrbe energijom kućanstava.

HERA će u svom radu poticati:

- uspostavljanje učinkovitog tržišta električne energije i plina te tržišno natjecanje,
- sigurnost opskrbe energijom,
- primjenu mjera energetske učinkovitosti,
- što veći udio obnovljivih izvora energije,
- objektivnost, transparentnost i nepristranost u obavljanju energetske djelatnosti,
- provedbu načela reguliranog pristupa mreži/sustavu,
- aktivnosti za zaštitu energetske subjekata,
- aktivnosti za zaštitu kupaca energije.

HERA će u 2015. obavljati sljedeće temeljne poslove:

- izdavati, produžavati i prenositi dozvole za obavljanje energetske djelatnosti,
- nadzirati obavljanje energetske djelatnosti,
- nadzirati provedbu odredbi o razdvajanju djelatnosti,
- nadzirati odvojenost vođenja poslovnih knjiga,
- nadzirati poštivanje zabrane subvencija između energetske djelatnosti,
- nadzirati rad operatora tržišta energije glede poštivanja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti,
- davati suglasnosti na opće akte organiziranja tržišta električne energije i opće akte organiziranja tržišta plina odnosno na eventualne izmjene i dopune navedenih općih akata,
- izdavati prethodna rješenja i rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača energije,
- donositi metodologije tarifnih sustava odnosno eventualne izmjene i dopune metodologija tarifnih sustava,
- donositi ili odobravati cijene, iznose tarifnih stavki i naknada u skladu s metodologijama, odnosno tarifnim sustavima,
- odobravati planove investicija, razvoja i izgradnje sustava,
- nadzirati usklađenosti planova investicija, razvoja i izgradnje operatora prijenosnog sustava i operatora transportnog sustava s razvojnim planovima Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (European Network of Transmission System Operators for Electricity) (u daljnjem tekstu: ENTSO-E) i Europske mreže operatora transportnih sustava za prirodni plin (European Network of Transmission System Operators for Gas) (u daljnjem tekstu: ENTSO-G),
- nadzirati operatora prijenosnog, transportnog i distribucijskog sustava, odnosno vlasnika sustava, drugog energetske subjekta ili korisnika sustava u pridržavanju obveza propisanih Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti, Uredbom (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1228/2003 (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14.8.2009.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br.714/2009) i Uredbom (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14.8.2009.),

- surađivati s regulatornim tijelima država članica Europske unije i susjednih država, te ACER-om u pogledu prekograničnih pitanja,
- surađivati s regulatornim i drugim tijelima u okviru Energetske zajednice u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Ugovora o Energetskoj zajednici,
- provoditi pravno obvezujuće odluke ACER-a i Europske komisije,
- podnijeti godišnje izvješće Hrvatskome saboru za 2014. godinu,
- donijeti akte odnosno eventualne izmjene i dopune akata za čije je donošenje obvezana energetskim zakonima (uvjeta kvalitete opskrbe energijom, općih uvjeta opskrbe energijom, metodologije utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu/sustav novih i za povećanje priključne snage/kapaciteta energetskih subjekata i krajnjih kupaca),
- provesti analizu troška i dobiti, pribaviti mišljenja predstavnika tijela za zaštitu kupaca za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce,
- nadzirati kvalitetu opskrbe energijom,
- nadzirati razvidnost funkcioniranja tržišta energije,
- nadzirati stupanj otvorenosti, natjecanja i zlouporaba na tržištu energije i u opskrbi kupaca,
- nadzirati ograničavajuće ugovore, a posebno ugovore kojima se ograničava broj opskrbljivača,
- nadzirati slobodu ugovaranja u pogledu ugovora o opskrbi s mogućnošću prekida, te dugoročnih ugovora, pod uvjetom da su u skladu s pravom i politikom Europske unije,
- nadzirati vrijeme koje operatori prijenosnih, odnosno transportnih i distribucijskih sustava trebaju za izvođenje priključaka i popravaka,
- pružiti pomoć, zajedno s drugim mjerodavnim tijelima u osiguranju primjene učinkovitih i propisanih mjera za zaštitu kupaca,
- objaviti preporuke vezane za cijene opskrbe energijom koja se obavlja kao javna usluga,
- osigurati kupcima pravo na pristup podacima o vlastitoj potrošnji energije,
- nadzirati povjerljivost podataka kupaca o potrošnji energije,
- pratiti ulaganja u proizvodne elektroenergetske objekte s obzirom na sigurnost opskrbe,
- certificirati operatora prijenosnog sustava i operatora transportnog sustava,
- nadzirati primjene propisanih kriterija za utvrđivanje pristupa sustavu skladišta plina,
- pratiti provedbu mjera koje propisuje Vlada Republike Hrvatske za slučaj kriznih situacija,
- poticati usklađenja razmjene podataka u najvažnijim tržišnim procesima na regionalnoj razini,
- donositi metodologije za priključenje i pristup sustavima te utvrditi rokove i uvjete za priključenje i pristup sustavima,
- nadzirati objektivne, razvidne i nepristrane uvjete pristupa sustavu,
- donositi ili dati suglasnost na metodologije za uravnoteženje sustava i eventualne izmjene i dopune tih metodologija, te dati mišljenja i suglasnost na opće akte vezane za pružanje pomoćnih usluga i uravnoteženje sustava i eventualne izmjene i dopune tih općih akata,
- dati suglasnost na opće akte vezane za prekogranično trgovanje, upravljanje zagušenjima i dodjelu kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima, odnosno spojnim plinovodima, te predložiti pokretanje postupka za izmjenu tih pravila,
- nadzirati prekogranično trgovanje, upravljanje zagušenjima i dodjelu kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima, odnosno spojnim plinovodima,
- donositi opće akte za koje je HERA ovlaštena energetskim zakonima,

- vjerodostojno tumačiti opće akte za čije je donošenje HERA ovlaštena,
- dati mišljenja na prijedloge propisa za koje je HERA ovlaštena energetske zakonima,
- javno objaviti metodologije, odnosno tarifne sustave,
- operatora prijenosnog sustava ustrojenog kao neovisni operator prijenosa (ITO):
 - nadzirati radi otklanjanja mogućnosti diskriminirajućeg ponašanja u korist vertikalno integriranog subjekta;
 - nadzirati komunikacije između ITO-a i vertikalno integriranog subjekta kako bi se osiguralo da ITO djeluje u skladu sa svojim obvezama;
 - djelovati u svojstvu tijela za rješavanje sporova između vertikalno integriranog subjekta i ITO-a u pogledu prigovora upućenih u skladu s člankom 20. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti;
 - nadzirati komercijalne i financijske odnose uključujući i pozajmice između vertikalno integriranog subjekta i ITO-a;
 - odobravati sve komercijalne i financijske ugovore između vertikalno integriranog subjekta i ITO-a te provjeravati jesu li isti sklopljeni u skladu s tržišnim uvjetima;
 - pratiti pojavu diskriminirajućeg ponašanja i po obavijesti osobe nadležne za nadzor provedbe programa usklađenosti operatora zahtijevati očitovanje vertikalno integriranog subjekta koje treba uključivati dokaze da nije došlo do diskriminirajućeg ponašanja u korist vertikalno integriranog subjekta;
 - provoditi najavljene i nenajavljene istrage i nadzor na lokacijama vertikalno integriranog subjekta i ITO-a;
 - dodijeliti sve ili pojedine zadatke operatora prijenosnog sustava neovisnom operatoru sustava ISO određenom u skladu sa zakonom koji uređuje tržište električne energije ako operator prijenosnog sustava neprestano krši svoje obveze, osobito ako dođe do ponovnog diskriminirajućeg ponašanja u korist vertikalno integriranog subjekta,
- nadzirati vlasnički razdvojenog operatora transportnog sustava, sukladno odredbama Zakona o tržištu plina ("Narodne novine", broj 28/13 i 14/14),
- donositi obvezujuće odluke energetske subjektima, iz svoje nadležnosti, u skladu s odredbama energetske zakona,
- nadzirati funkcioniranje tržišta energije te donositi odluke, kao i određivati potrebne i primjerene mjere za promicanje učinkovitog tržišnog natjecanja i osiguranje pravilnog funkcioniranja tržišta,
- omogućiti registraciju sudionika na tržištu, te u suradnji s regulatornim tijelima država članica Europske unije, susjednih država i ACER-om sudjelovati u nadzoru veleprodajnih tržišta električne energije i plina, u skladu s obvezom provedbe REMIT-a (Regulation (EU) No 1227/2011 on wholesale energy market integrity and transparency),
- zahtijevati od energetske subjekata podatke, posebice one potrebne za ispunjenje njihovih obveza po pitanju obavljanja energetske djelatnosti, uključujući i obrazloženja odbijanja zahtjeva za pristup mreži, te druge podatke o mjerama potrebnim za pojačanje mreže,
- utvrđivati činjenice i davati odgovarajuće upute pri rješavanju sporova u povodu prigovora na rad operatora sustava, podnesenih sukladno članku 20. stavku 1. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti, kao i prigovore na prijedloge metodologija sukladno članku 20. stavku 3. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti,
- javno objavljivati podatke o transakcijama vezanim za ugovore između tržišnih sudionika na tržištu električne energije i prirodnog plina, te između tržišnih sudionika i operatora sustava, uz poštovanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih podataka i identiteta pojedinih tržišnih sudionika,

- pokrenuti prekršajni postupak zbog neispunjavanja obveza propisanih Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti ili drugih pravno obvezujućih odluka HERA-e ili ACER-a.

Temeljne odrednice Programa rada i razvoja HERA-e za 2015. obrađene su u nastavku kako slijedi:

1. regulacija energetske djelatnosti,
2. donošenje podzakonskih propisa na temelju energetske zakona,
3. suradnja Hrvatske energetske regulatorne agencije s drugim tijelima i udrugama,
4. zaštita kupaca,
5. jačanje kapaciteta Hrvatske energetske regulatorne agencije.

1. REGULACIJA ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Sukladno odredbama Zakona o energiji i Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti, jedan od osnovnih poslova HERA-e je izdavanje, produženje i prijenos dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti. Novim Zakonom o energiji ("Narodne novine", broj 120/12 i 14/14) izmijenjene su odredbe vezane za obavljanje energetskih djelatnosti, te odredbe vezane uz sadržaj pravilnika kojim se propisuju uvjeti za obavljanje energetskih djelatnosti, razdoblje za koje se izdaje dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti, kao i oblik, sadržaj i način vođenja registra izdanih i oduzetih dozvola. Navedena je materija već uređena važećim Pravilnikom o dozvolama za obavljanje energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 118/07 i 107/09), kojega će tijekom 2015. trebati izmijeniti, dopuniti i unaprijediti odnosno donijeti novi pravilnik. S obzirom da se Zakonom o energiji predviđa davanje mišljenja HERA-e na navedeni pravilnik, HERA će aktivno sudjelovati u spomenutim procesima.

Nadalje, bitan preduvjet za regulaciju energetskih djelatnosti i ispravnu primjenu tarifnih metodologija predstavljaju odredbe o pravnom i računovodstvenom razdvajanju energetskih djelatnosti. Zakonom o energiji HERA-i je propisana obveza utvrđivanja načina i postupka vođenja razdvojenog računovodstva te je HERA 15. srpnja 2014. donijela novu Odluku o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata ("Narodne novine", broj 86/14), kojom je prestala važiti prethodna Odluka o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata ("Narodne novine", broj 103/13). Na temelju predmetne Odluke u 2015. će se pratiti poslovni događaji energetskih subjekata te način i postupak vođenja razdvojenog računovodstva, razdvojenog praćenja poslovnih događaja, pravila za posebno i odvojeno vođenje poslovnih knjiga, razdvajanje računa imovine, obveza, prihoda i rashoda te forma, sadržaj i dostava financijskih izvještaja energetskih subjekata za potrebe regulacije energetskih djelatnosti.

U prethodnom energetsom zakonskom okviru uloga HERA-e bila je prvenstveno savjetodavna, te je davala mišljenje Ministarstvu gospodarstva (za energetske djelatnosti iz područja toplinske energije jedinicama lokalne samouprave) na prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki, dok je Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva gospodarstva donosila visine tarifnih stavki (za energetske djelatnosti iz područja toplinske energije jedinice lokalne samouprave). Novim zakonskim paketom, usklađenim s odredbama Trećeg paketa energetskih propisa Europske unije, propisano je da HERA donosi odluke o iznosima tarifnih stavki, i to po zahtjevu energetskog subjekta ili samostalno. Novim Zakonom o energiji i Zakonom o regulaciji energetskih djelatnosti bitno se mijenja uloga HERA-e u pogledu određivanja cijena, odnosno iznosa tarifnih stavki, za regulirane energetske djelatnosti. U tom će smislu HERA provoditi postupke vezane za donošenje i javnu objavu odluka o iznosima tarifnih stavki.

Zakonom o energetske učinkovitosti ("Narodne novine", broj 127/14), koji je stupio na snagu 6. studenoga 2014., propisane su značajne dodatne obveze HERA-e. Stoga će HERA provoditi nadzor nad obvezama opskrbljivača energije u svezi s dostavom informacija o obračunu električne energije, toplinske energije, odnosno plina, te prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca. HERA će provoditi nadzor nad obvezama distributera energije da osiguraju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima energije i tople vode u kućanstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca, kao i da se pojedinačna brojila osiguravaju po konkurentnim cijenama prilikom zamjene postojećeg brojila i postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta rekonstrukciji. HERA će pri provedbi regulatornih zadataka sukladno odredbama zakona kojim se uređuje tržište električne energije i tržište plina, voditi računa o energetske učinkovitosti u vezi sa svojim odlukama o radu infrastrukture za plin i električnu energiju. Pri donošenju tarifnih metodologija za energetske djelatnosti distribucije i prijenosa, odnosno transporta energije (mrežne tarife) i propisa sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije, HERA će uzeti u obzir troškove i koristi svake mjere, poticaje za mrežne operatore da korisnicima mreže stave na raspolaganje usluge sustava i time im omoguću provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u kontekstu daljnjeg uvođenja pametnih mreža. HERA će u području električne energije osigurati usklađenost propisa o mreži i mrežnih tarifa s kriterijima iz članka 16. stavka 3. Zakona o energetske učinkovitosti, ali i uzimajući u obzir smjernice i kodekse utvrđene na temelju Uredbe (EZ) br. 714/2009. HERA će osigurati provedbu procjene potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za plin i

električnu energiju, posebno u vezi s prijenosom, odnosno transportom, distribucijom, upravljanjem opterećenjem, interoperabilnošću te priključivanjem na postrojenja za proizvodnju energije, uključujući mogućnosti pristupa za mikrogeneratore energije, te utvrditi konkretne mjere i ulaganja za uvođenje troškovno učinkovitih poboljšanja energetske učinkovitosti u mrežnu infrastrukturu, uključujući rokove njihova uvođenja. HERA će osigurati ukidanje onih poticaja u mrežnim tarifama koji su štetni za cjelokupnu učinkovitost, uključujući energetska učinkovitost, proizvodnje, prijenosa/transporta i distribucije energije te opskrbe njome ili onih koji mogu onemogućiti sudjelovanje u odgovoru na potražnju na tržištima uravnoteženja ili prilikom nabave pomoćnih usluga. HERA će osigurati da se mrežnim operatorima pružaju poticaji za poboljšanje učinkovitosti u planiranju i radu infrastrukture, te da tarife dobavljačima omogućuju poboljšanje sudjelovanja potrošača u učinkovitosti sustava, uključujući odgovor na potražnju, ovisno o okolnostima. HERA će poticati izvore na strani potražnje, kao što je odgovor na potražnju, na način da osim u nabavi sudjeluju i na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima.

Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti bitno je ojačana uloga HERA-e glede nadzora tržišta električne energije i plina. HERA će provoditi nadzor primjene metodologija i propisanih naknada, poštivanja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu operatora tržišta energije, nadzor transparentnosti funkcioniranja tržišta električne energije i tržišta plina, nadzor stupnja otvorenosti, natjecanja i zlouporaba na tržištu električne energije i tržištu plina, te u opskrbi kupaca, nadzor ograničavajućih ugovora, a posebno ugovora kojima se ograničava broj opskrbljivača.

HERA će se u 2015. naročito usredotočiti na:

- vođenje postupaka izdavanja, produženja, prijenosa i prestanka važenja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti,
- aktivno sudjelovanje u radu radne grupe za izmjene i dopune pravilnika o dozvolama za obavljanje energetske djelatnosti, te davanje mišljenja na prijedlog pravilnika o dozvolama za obavljanje energetske djelatnosti,
- nadzor provođenja odredbi o razdvajanju,
- nadzor nad provedbom Odluke o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetske djelatnosti subjekata,
- provođenje postupaka za donošenje i javnu objavu odluka o iznosima tarifnih stavki,
- nadzor primjene metodologija i propisanih naknada, poštivanja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu operatora tržišta energije, nadzor razvidnosti funkcioniranja tržišta električne energije i tržišta plina, nadzor stupnja otvorenosti, natjecanja i zlouporaba na tržištu električne energije i tržištu plina, te u opskrbi kupaca, nadzor ograničavajućih ugovora, a posebno ugovora kojima se ograničava broj opskrbljivača.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Vođenje postupaka izdavanja, produženja, prijenosa i prestanka važenja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti	Osiguravanje zakonodavne utemeljenosti obavljanja energetske djelatnosti	Q1-Q4/2015.
2.	Aktivno sudjelovanje u radu radne grupe za izmjene i dopune pravilnika o dozvolama za obavljanje energetske djelatnosti, te davanje mišljenja na prijedlog pravilnika o dozvolama za obavljanje energetske djelatnosti	Prijedlog pravilnika o dozvolama za obavljanje energetske djelatnosti i mišljenje HERA-e	Q1/2015.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
3.	Nadzor provođenja odredbi o razdvajanju	Razvidno poslovanje energetske subjekata u cilju sprečavanja unakrsnog subvencioniranja između energetske djelatnosti, te energetske i drugih djelatnosti	Q1-Q4/2015.
4.	Nadzor nad provedbom Odluke o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetske subjekata	Razvidan i jedinstven postupak vođenja razdvojenog računovodstva	Q1-Q4/2015.
5.	Provođenje postupaka za donošenje i javnu objavu odluka o iznosima tarifnih stavki	Razvidnost postupanja sudionika u postupku donošenja odluka o iznosima tarifnih stavki i zaštita kupaca	Q1-Q4/2015.
6.	Nadzor primjene metodologija i propisanih naknada, poštivanja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu operatora tržišta energije, nadzor razvidnosti funkcioniranja tržišta električne energije i plina, nadzor stupnja otvorenosti, natjecanja i zlouporaba na tržištu električne energije i tržištu plina, te u opskrbi kupaca, nadzor ograničavajućih ugovora, a posebno ugovora kojima se ograničava broj opskrbljivača	Razvidna i učinkovita organizacija i funkcioniranje tržišta električne energije i tržišta plina, te pravilno i razvidno postupanje operatora tržišta energije i sudionika na tržištu električne energije i tržištu plina	Q1-Q4/2015.

1.1. POSLOVI VEZANI UZ TRŽIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE

U sektoru električne energije u Republici Hrvatskoj uspostavljen je i provodi se zakonodavni, odnosno pravni i regulatorni okvir za organizaciju energetske djelatnosti i za poslovanje energetske subjekata kako ih određuju zakoni i drugi propisi.

HERA regulira djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije, te opskrbe električnom energijom u okviru univerzalne usluge i zajamčene opskrbe električnom energijom, donosi podzakonske propise za koje je nadležna, prati razvoj i nadzire tržište električne energije.

U okviru praćenja stanja na tržištu električne energije, HERA će u 2015. pratiti i udio proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji električne energije, te udio kogeneracije, u odnosu na zacrtane planske ciljeve komplementarne ciljevima Europske unije za 2020. godinu.

U svezi sektora električne energije, odnosno uvjeta i načina obavljanja elektroenergetske djelatnosti, HERA će:

- pratiti i nadzirati funkcioniranje tržišta električne energije,
- dati suglasnost na jednogodišnje, trogodišnje i desetogodišnje planove razvoja prijenosne i distribucijske mreže, te nadzirati njihovo izvršenje,
- provjeriti usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže Europske unije prema Uredbi (EZ) 714/2009,

- donijeti metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije,
- donijeti i javno objaviti iznose tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije te za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge i zajamčenu opskrbu električnom energijom,
- odrediti naknadu za organiziranje tržišta električne energije, na prijedlog operatora tržišta električne energije,
- donijeti metodologiju za utvrđivanje naknade za priključenje na prijenosnu i distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage,
- donijeti odluku o visini naknade za priključenje na prijenosnu i distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage,
- donijeti pravila o promjeni opskrbljivača električnom energijom,
- donijeti opće uvjete za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom,
- donijeti uvjete kvalitete opskrbe električnom energijom,
- ažurirati metodologiju za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje,
- donijeti, na prijedlog operatora tržišta električne energije, i uz prethodno mišljenje operatora prijenosnog sustava, metodologiju za određivanje cijena za pružanje usluga uravnoteženja,
- donijeti upute za izradu godišnjih izvješća operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava,
- donijeti objektivne i nepristrane kriterije za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova,
- pratiti i nadzirati uravnoteženje elektroenergetskog sustava i primjenu nadomjesnih krivulja opterećenja,
- provesti u suradnji s tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja istraživanje funkcioniranja tržišta električne energije,
- pratiti i nadzirati određivanje i dodjelu prekograničnih kapaciteta elektroenergetskih vodova i upravljanja zagušenjima,
- certificirati operatora prijenosnog sustava,
- dati suglasnosti operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava na godišnje planove gubitaka i na godišnja izvješća o praćenju i analizi gubitaka,
- dati suglasnosti operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava na godišnja izvješća o sigurnosti opskrbe,
- razmotriti donošenje odluke o otvaranju tržišta pomoćnih usluga i usluga sustava, odluke o uspostavi funkcionalnog tržišta električne energije uravnoteženja te odluke o provođenju mjera radi osiguravanja pokrivanja gubitaka u prijenosnoj i distribucijskoj mreži,
- izdavati prethodna rješenja i rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije,
- ažurirati metodologiju za utvrđivanje podrijetla električne energije,
- davati razne suglasnosti i mišljenja sukladno energetske zakonima.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Praćenje i nadziranje funkcioniranja tržišta električne energije	Razvidno i učinkovito funkcioniranje tržišta električne energije	Q1-Q4/2015.
2.	Davanje suglasnosti na jednogodišnje, trogodišnje i desetogodišnje planove razvoja prijenosne i distribucijske mreže, te nadzor njihovog izvršenja	Optimalna izgradnja, modernizacija i sigurnost rada elektroenergetskog sustava	Q4/2015.
3.	Provjera usklađenosti desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže Europske unije	Poštivanje načela energetskog zakonodavstva EU	Q4/2015.
4.	Donošenje metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije	Razvidne i jedinstvene tarifne stavke za korištenje prijenosne i distribucijske mreže	Q1/2015.
5.	Donošenje i javno objavljivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos i distribuciju električne energije te za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge i za zajamčenu opskrbu električnom energijom	Poticanje razvidnosti i javnosti rada HERA-e, te zaštite kupaca i energetske subjekata	Q2 i Q4/2015.
6.	Određivanje naknade za organiziranje tržišta električne energije, na prijedlog operatora tržišta električne energije	Osiguranje sredstava za rad operatora tržišta energije	Q4/2015.
7.	Donošenje metodologije za utvrđivanje naknade za priključenje na prijenosnu i distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage	Razvidni i jedinstveni uvjeti priključenja	Q1/2015.
8.	Donošenje odluke o visini naknade za priključenje na prijenosnu i distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage	Osiguranje iznosa naknade za priključenje po kriterijima metodologije za utvrđivanje naknade za priključenje	Q1-Q2/2015.
9.	Donošenje pravila o promjeni opskrbljivača električnom energijom	Razvidni i jedinstveni uvjeti promjene opskrbljivača	Q1/2015.
10.	Donošenje općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom	Reguliranje odnosa mrežnih operatora, opskrbljivača i korisnika mreže	Q1/2015.
11.	Donošenje uvjeta kvalitete opskrbe električnom energijom	Osiguranje tehničke kvalitete i kvalitete usluga	Q1-Q2/2015.
12.	Ažuriranje metodologije za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje	Osiguranje razvidnih i jedinstvenih kriterija za obračun troškova energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje	Q1-Q4/2015.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
13.	Donošenje, na prijedlog operatora tržišta električne energije, i uz prethodno mišljenje operatora prijenosnog sustava, metodologije za određivanje cijena za pružanje usluga uravnoteženja	Osiguranje razvidnih i jedinstvenih kriterija za obračun troškova pružanja usluga uravnoteženja elektroenergetskog sustava	Q2-Q4/2015.
14.	Donošenje uputa za izradu godišnjih izvješća operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava	Osiguranje razvidnih i jedinstvenih kriterija za izradu izvješća o radu operatora prijenosnog i distribucijskog sustava	Q1/2015.
15.	Donošenje objektivnih i nepristranih kriterija za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova	Osiguranje uvjeta za razvidnu izgradnju izravnih vodova	Q4/2015.
16.	Praćenje i nadzor uravnoteženja elektroenergetskog sustava i primjene nadomjesnih krivulja opterećenja	Osiguravanje kriterija za obračun troškova energije uravnoteženja	Q1-Q4/2015.
17.	Provođenje u suradnji s tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja istraživanja funkcioniranja tržišta električne energije	Razvidnost funkcioniranja tržišta električne energije	Q2/2015.
18.	Praćenje i nadzor određivanja i dodjele prekograničnih kapaciteta elektroenergetskih vodova i upravljanja zagušenjima	Osiguranje provedbe propisanih kriterija za dodjelu prekograničnih kapaciteta elektroenergetskih vodova i upravljanja zagušenjima	Q1-Q4/2015.
19.	Certificiranje operatora prijenosnog sustava	Certifikat za operatora prijenosnog sustava	Q4/2015.
20.	Davanje suglasnosti operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava na godišnje planove gubitaka i na godišnja izvješća o praćenju i analizi gubitaka	Ispunjenje obveza HERA-e propisanih energetske zakonima	Q2 i Q4/2015.
21.	Davanje suglasnosti operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava na godišnja izvješća o sigurnosti opskrbe	Ispunjenje obveza HERA-e propisanih energetske zakonima	Q2/2015.
22.	Razmatranje donošenja odluke o otvaranju tržišta pomoćnih usluga i usluga sustava, odluke o uspostavi funkcionalnog tržišta električne energije uravnoteženja te odluke o provođenju mjera radi osiguravanja pokrića gubitaka u prijenosnoj i distribucijskoj mreži	Ispunjenje obveza HERA-e propisanih Zakonom o tržištu električne energije	Q1-Q4/2015.
23.	Izdavanje prethodnih rješenja i rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije	Osiguranje razvidnih i jedinstvenih uvjeta za izgradnju postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije	Q1-Q4/2015.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
24.	Ažuriranje metodologije za utvrđivanje podrijetla električne energije	Osiguranje razvidnih i jedinstvenih kriterija za utvrđivanje podrijetla električne energije	Q1-Q4/2015.
25.	Davanje raznih suglasnosti i mišljenja sukladno energetske zakonima	Ispunjenje obveza HERA-e propisanih energetske zakonima	Q1-Q4/2015.

1.2. POSLOVI VEZANI UZ TRŽIŠTE PLINA

Istraživanje funkcioniranja tržišta plina započeto je 2014. godine. Provođenje ove aktivnosti bitno je za unaprjeđenje tržišnog natjecanja, poboljšanje funkcioniranja tržišta plina, izbor opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom kao i zajamčenog opskrbljivača, te provođenje mjera koje će biti predviđene istraživanjem. Stoga će posebna pozornost biti posvećena istraživanju tržišta plina, s ciljem dovršetka istraživanja u prvom tromjesečju 2015. godine.

HERA će u 2015. nastaviti s praćenjem primjene svih tarifnih metodologija i odluka o iznosu tarifnih stavki donesenih tijekom 2013. za prvo regulacijsko razdoblje 2014.-2016. Cilj ove kontinuirane aktivnosti, koja je provedena i tijekom 2014., je praćenje realizacije planiranih prihoda i investicijskih planova, te praćenje likvidnosti energetske subjekata. Rezultat aktivnosti je eventualna odluka o pokretanju izvanredne revizije odluka o iznosu tarifnih stavki, eventualne izmjene i/ili dopune postojećih metodologija tijekom tekućeg regulacijskog razdoblja, te poboljšanje metodologija za naredno regulacijsko razdoblje. Osim toga, HERA će napraviti analizu prakse država članica Europske unije u dijelu određivanja iznosa tarifnih stavki za prihvata otpremu ukapljenog prirodnog plina (dalje: UPP), a s ciljem donošenja Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a.

Tržište plina, pored zakona, uređuju i podzakonski propisi. U tom smislu, HERA je u 2013. i 2014. donijela sve propisane podzakonske propise, te dala suglasnost operatoru tržišta plina na Pravilnik o organizaciji tržišta plina, operatoru transportnog sustava na Mrežna pravila transportnog sustava, te operatoru sustava skladišta plina na Pravila korištenja sustava skladišta plina. U 2015. HERA će u suradnji s energetske subjektima i predstavnicima zainteresirane javnosti nastaviti s praćenjem primjene svih navedenih podzakonskih propisa s ciljem njihovog daljnjeg unaprjeđivanja. Osim toga, analizirat će se prakse država članica Europske unije u dijelu pravila korištenja terminala za UPP, a s ciljem pripreme za uspostavu energetske djelatnosti upravljanja terminalom za UPP i davanja suglasnosti na Pravila korištenja terminala za UPP.

Vlada Republike Hrvatske je sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 994/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/67/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 295, 12.11.2010.) donijela Plan intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 78/14). Navedenim Planom propisano je formiranje Kriznog tima kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva gospodarstva, a kojeg, pored ostalih, čine i predsjednik Upravnog vijeća HERA-e i njegov zamjenik. HERA će aktivno sudjelovati u radu Kriznog tima.

Kao članica Europske unije, Republika Hrvatska sudjeluje u izradi i donošenju uredbi Europske unije, te je po njihovom donošenju iste dužna primjenjivati. HERA će u 2015. imati aktivnosti na primjeni Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetske infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredbi (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i EZ br. 715/2009 (Tekst značajan za EGP) (SL L 115, 25.4.2013), Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (Tekst značajan za EGP) (SL L 91, 27.3.2013) i Uredbe Komisije (EU) br. 984/2013 od 14. listopada 2013. o uspostavi mrežnog kodeksa za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin i dopuni Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 273, 15.10.2013). HERA će tijekom 2015. također pokrenuti aktivnosti na pripremi za primjenu mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene

podataka na razini transportnog i distribucijskih sustava. Pored toga, HERA će kroz radne grupe sudjelovati u pripremi mrežnih pravila/kodeksa za harmoniziranu strukturu tarifa za transport plina.

U skladu sa zahtjevima Trećeg paketa energetske propisa Europske unije, te implementacijom istih u zakonski okvir Republike Hrvatske u području plina, HERA će nastaviti s procesom certifikacije operatora transportnog sustava započetim 2013.

U svezi uvjeta i načina obavljanja energetske djelatnosti u sektoru plina, HERA će:

- dovršiti istraživanje funkcioniranja tržišta plina u Republici Hrvatskoj i odrediti mjere za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja i osiguranje optimalnog funkcioniranja tržišta plina,
- odrediti naknadu za organiziranje tržišta plina, na prijedlog operatora tržišta plina,
- dovršiti certificiranje operatora transportnog sustava,
- dovršiti postupak odobravanja desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava 2015.-2024.,
- analizirati praksu država članica Europske unije u dijelu pravila korištenja terminala za UPP,
- analizirati praksu država članica Europske unije u dijelu određivanja iznosa tarifnih stavki za prihvati i otpremu UPP-a, te donijeti metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP-a,
- sudjelovati u radu Kriznog tima sukladno odredbama Plana intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske,
- provoditi aktivnosti na primjeni važećih uredbi Europskog parlamenta i Vijeća te Komisije,
- sudjelovati u izradi mrežnih pravila/kodeksa za harmoniziranu strukturu tarifa za transport plina,
- davati mišljenja sukladno energetske zakonima.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Objava istraživanja funkcioniranja tržišta plina u Republici Hrvatskoj i mjere za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja i osiguranje optimalnog funkcioniranja tržišta plina	Unaprjeđenje tržišnog natjecanja i poboljšanje funkcioniranja tržišta plina	Q1/2015.
2.	Određivanje naknade za organiziranje tržišta plina, na prijedlog operatora tržišta plina	Osigurati sredstva za rad operatora tržišta plina	Aktivnost se provodi po zahtjevu operatora tržišta plina
3.	Certificiranje operatora transportnog sustava	Certifikat za operatora transportnog sustava	Q4/2015.
4.	Odobrovanje desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava 2015.-2024.	Provedba načela energetske zakonodavstva RH i EU	Q2/2015.
5.	Davanje mišljenja sukladno energetske zakonima	Ispunjenje obveza HERA-e propisanih energetske zakonima	Q1-Q4/2015.
6.	Izrada metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za prihvat i otpremu UPP	Priprema podloga i donošenje metodologije	Q4/2015.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
7.	Sudjelovanje u radu Kriznog tima	Doprinos sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske	na poziv predsjednika Kriznog tima
8.	Primjena Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu	Sudjelovanje u radu radnih grupa za donošenja 2. liste PCI projekata	Q1-Q4/2015.
9.	Primjena Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža	Analiza molbe operatora transportnog sustava za odobravanje roka usklađenja poslovanja s odredbama Uredbe do 1. listopada 2016., koordinirani rad na provedbi Uredbe s operatorom transportnog sustava, izmjena i/ili dopuna Mrežnih pravila transportnog sustava	Q1-Q4/2015.
10.	Primjena Uredbe Komisije (EU) br. 984/2013 od 14. listopada 2013. o uspostavi mrežnog kodeksa za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin	Koordinirani rad na provedbi Uredbe s operatorom transportnog sustava, izmjena i/ili dopuna Mrežnih pravila transportnog sustava	Q1-Q3/2015.
11.	Sudjelovanje u izradi mrežnih pravila/kodeksa za harmoniziranu strukturu tarifa za transport plina	Pravovremeno upoznavanje s odredbama buduće uredbe i utjecaj na njezin sadržaj kroz aktivnosti u radnim grupama i timovima	Q1-Q4/2015.
12.	Priprema za primjenu mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka na razini transportnog i distribucijskih sustava	Rana priprema za provedbu uredbe kroz podzakonske propise i koordinirana priprema za provedbu s operatorom transportnog sustava i operatorima distribucijskog sustava	Q1-Q4/2015.

1.3. POSLOVI VEZANI UZ TRŽIŠTE NAFTE, NAFTNIH DERIVATA I BIOGORIVA

Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata („Narodne novine“, broj 19/14), koji je stupio na snagu 20. veljače 2014., a kojim se u sektoru nafte i naftnih derivata uspostavljaju tržišni odnosi, usklađen je sa zakonodavnim okvirom Europske unije i s preostalim zakonima iz paketa energetske zakonodavstva Republike Hrvatske. Danom stupanja na snagu navedenoga Zakona prestao je važiti Tarifni sustav za transport nafte naftovodom („Narodne novine“, broj 39/07) i Odluka o iznosu tarifa za transport nafte naftovodom za 2011. godinu („Narodne novine“, broj 53/11). Također je ukinuta obveza HERA-e da donosi tarifni sustav za transport nafte naftovodom i da određuje iznos tarifa za transport nafte naftovodom.

U sektoru biogoriva zakonodavni okvir je uređen Zakonom o biogorivima za prijevoz („Narodne novine“, broj 65/09, 145/10, 26/11, 144/12 i 14/14) i slijednim podzakonskim propisima, te usklađen sa zakonodavnim okvirom Europske unije u dijelu uporabe biogoriva za prijevoz.

S obzirom na navedeno HERA će:

- sudjelovati u radnim timovima za izmjene i dopune postojećih te donošenje novih zakona i podzakonskih propisa iz područja nafte, naftnih derivata i biogoriva,
- surađivati sa Stručnim povjerenstvom i postupati sukladno odredbama Plana intervencije u slučaju izvanrednog poremećaja opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Sudjelovanje u radnim timovima za izmjene i dopune postojećih te donošenje novih zakona i podzakonskih propisa	Prijedlog implementacije zaključaka radnih timova u zakonodavni okvir RH	Q1-Q4/2015.
2.	Sudjelovanje u radu Stručnog povjerenstva za praćenje redovite opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata	Ispunjavanje odredbi propisanih Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata	Q1-Q4/2015.

1.4. POSLOVI VEZANI UZ TRŽIŠTE TOPLINSKE ENERGIJE

Zakon o tržištu toplinske energije ("Narodne novine", broj 80/13, 14/14 i 102/14) donio je nove nadležnosti HERA-i u sektoru toplinske energije, kao i značajne novine u uređenju, organizaciji i funkcioniranju sektora, glede pozicije energetske subjekata, kupaca toplinske energije, krajnjih kupaca i nadležnih institucija.

HERA će se zalagati za daljnju uspostavu tržišta toplinske energije, unapređenje efikasnosti sustava proizvodnje i distribucije toplinske energije, sigurnost opskrbe kupaca toplinske energije i krajnjih kupaca, rekonstrukciju, zamjenu i dogradnju toplinskih sustava uz bitno smanjenje gubitaka. Također će se zalagati za uvođenje i korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije.

U svezi uvjeta i načina obavljanja energetske djelatnosti u sektoru toplinske energije, HERA će:

- donijeti metodologiju za utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage,
- donijeti i javno objaviti iznose tarifnih stavki,
- nadzirati energetske subjekte,
- davati mišljenja sukladno Zakonu o tržištu toplinske energije i podzakonskim propisima.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Donošenje Metodologije za utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage	Razvidni i jedinstveni uvjeti priključenja	Q1/2015.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
2.	Donošenje i javno objavljivanje iznosa tarifnih stavki	Poticanje razvidnosti i javnosti rada HERA-e, te zaštite krajnjih kupaca i energetske subjekata	Q1-Q4/2015.
3.	Nadzor energetske subjekata	Obavljanje energetske djelatnosti sukladno pozitivnim propisima, te razvidna i učinkovita organizacija tržišta toplinske energije	Q1-Q4/2015.
4.	Davanje mišljenja sukladno Zakonu o tržištu toplinske energije i podzakonskim propisima	Ispunjenje obveze HERA-e sukladno odredbama zakona i podzakonskih propisa	Q1-Q4/2015.

1.5. RAD SAVJETA ZA REGULATORNE POSLOVE I ZAŠTITU POTROŠAČA

Sukladno novom Statutu HERA-e koji je stupio na snagu 24. listopada 2013. i Pravilniku o radu Savjeta za regulatorne poslove i zaštitu potrošača Hrvatske energetske regulatorne agencije koji je donijelo Upravno vijeće na sjednici održanoj 31. listopada 2014., u 2015. godini osnovat će se Savjet za regulatorne poslove i zaštitu potrošača (u daljnjem tekstu: Savjet).

U 2015. godini Upravno vijeće HERA-e donijet će odluku o izboru članova Savjeta na temelju javnog poziva za prikupljanje kandidatura za izbor članova Savjeta upućenog od strane HERA-e i objavljenog u sredstvima javnog informiranja. Po izvršenom izboru održat će se konstituirajuća sjednica Savjeta, te izabrati predsjednik Savjeta i zamjenik predsjednika Savjeta.

Uz konstituirajuću sjednicu Savjeta, u 2015. održat će se najmanje dvije sjednice Savjeta, a po potrebi i više, budući da je ovim Programom rada i razvoja HERA-e za 2015. predviđeno donošenje većeg broja podzakonskih propisa kao rezultat daljnjeg usklađivanja s Trećim paketom energetske propisa Europske unije.

Savjet će davati mišljenja na prijedloge propisa i metodologija koje donosi HERA, na zahtjev predsjednika Upravnog vijeća sudjelovati u davanju mišljenja HERA-i o nacrtima propisa i drugih javnih politika relevantnih za energetske sektor, pratiti provedbu propisa i metodologija koje donosi HERA te predlagati promjene Upravnom vijeću, te sukladno poslovima i ovlastima HERA-e davati mišljenja Upravnom vijeću o razmotrenim pitanjima od značaja za energetske sektor.

2. DONOŠENJE PODZAKONSKIH PROPISA NA TEMELJU ENERGETSKIH ZAKONA

Detaljna razrada aktivnosti HERA-e u 2015. daje se u sljedećoj tablici, u koju su unesene aktivnosti HERA-e prema Zakonu o energiji, Zakonu o tržištu električne energije, Zakonu o tržištu plina i Zakonu o tržištu toplinske energije. Pojedine kratice u tablici imaju sljedeće značenje:

- ZoE – Zakon o energiji,
- ZoTEE – Zakon o tržištu električne energije,
- ZoTP – Zakon o tržištu plina i
- ZoTTE – Zakon o tržištu toplinske energije.

R.b.	Propis	Uloga HERA-e	Pravna osnova	Trajanje aktivnosti			
				Q1/ 2015.	Q2/ 2015.	Q3/ 2015.	Q4/ 2015.
SEKTOR ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU							
1.	Pravila o promjeni opskrbljivača električnom energijom	Donosi	ZoTEE				
2.	Upute za izradu godišnjeg izvješća operatora prijenosnog sustava						
3.	Upute za izradu godišnjeg izvješća operatora distribucijskog sustava						
4.	Metodologija za određivanje cijena za pružanje usluga uravnoteženja						
5.	Metodologija za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje						
6.	Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom						
7.	Uvjeti kvalitete opskrbe električnom energijom						
8.	Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije		ZoE				
9.	Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije						
10.	Metodologija za utvrđivanje naknade za priključenje na prijenosnu i distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage						
11.	Metodologija utvrđivanja podrijetla električne energije						
12.	Pravila za postupak priključenja novih elektrana na prijenosnu mrežu	Daje prethodnu suglasnost ili suglasnost	ZoTEE				
13.	Metodologija za određivanje cijena i uvjeta za pružanje pomoćnih usluga u prijenosnoj mreži						
14.	Pravila (tehnička) o uravnoteženju elektroenergetskog sustava						
15.	Mrežna pravila prijenosnog sustava						

16.	Pravila o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta	Daje prethodnu suglasnost ili suglasnost	ZoTEE		
17.	Pravila i cjenik nestandardnih usluga operatora prijenosnog sustava				
18.	Metodologija za određivanje cijena i uvjeta za pružanje pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži				
19.	Pravila i cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava				
20.	Godišnji plan gubitaka u prijenosnoj mreži				
21.	Mrežna pravila distribucijskog sustava				
22.	Godišnji plan gubitaka u distribucijskoj mreži				
23.	Pravila organiziranja tržišta električne energije				
24.	Pravilnik o postupku izdavanja energetskeg odobrenja za izgradnju proizvodnog postrojenja te korištenju OIE i KG	Daje mišljenje			

R.b.	Propis	Uloga HERA-e	Pravna osnova	Trajanje aktivnosti			
				Q1/2015.	Q2/2015.	Q3/2015.	Q4/2015.
SEKTOR ZA PLIN I NAFTU							
1.	Odluka o naknadi za organiziranje tržišta plina	Donosi	ZoE				

R.b.	Propis	Uloga HERA-e	Pravna osnova	Trajanje aktivnosti			
				Q1/2015.	Q2/2015.	Q3/2015.	Q4/2015.
SEKTOR ZA TOPLINSKU ENERGIJU							
1.	Metodologija za utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage	Donosi	ZoTTE				

3. SURADNJA HRVATSKE ENERGETSKE REGULATORNE AGENCIJE S DRUGIM TIJELIMA I UDRUGAMA

Međunarodna suradnja

HERA ostvaruje aktivnu međunarodnu suradnju s energetske regulatorima država u regiji i regulatorima zemalja članica Europske unije. Najveći dio suradnje odvija se kroz članstvo u udruženjima regulatornih tijela na europskoj razini i djelovanjem predstavnika HERA-e u stručnim radnim grupama tih udruženja.

HERA aktivno sudjeluje u radu Vijeća europskih energetske regulatora (*Council of European Energy Regulators*) (u daljnjem tekstu: CEER), budući da je u srpnju 2013. primljena u članstvo CEER-a.

Nadalje, od sredine 2013. HERA aktivno sudjeluje u radu ACER-a koji je osnovan 2010. sukladno odredbama Trećeg paketa energetske propisa Europske unije. ACER potpomaže i koordinira rad nacionalnih energetske regulatora na razini Europske unije. Tijekom 2015. predstavnici HERA-e sudjelovat će u radu stručnih radnih grupa ACER-a.

U 2015. HERA će aktivno sudjelovati u radu CEER-a i ACER-a, a sukladno programima rada tih tijela. Predstavnici HERA-e sudjelovat će i u radu Firentinskog foruma (električna energija) i Madridskog foruma (plin), važnim skupovima na kojima se raspravlja o regulaciji energetske sektora i tržištu energije u Europi.

U okviru međunarodne suradnje predstavnici HERA-e će u 2015. nastaviti s aktivnim sudjelovanjem u radu Regulatornog odbora Energetske zajednice zemalja jugoistočne Europe – ECRB (*Energy Community Regulatory Board*), te radnim grupama ECRB-a, tj. EWG (*Electricity Working Group*), CRMWG (*Customers and Retail Markets Working Group*) i GWG (*Gas Working Group*), kao i u radu Atenskog foruma (električna energija) i Forum za plin.

Predstavnici HERA-e će nastaviti sudjelovati u radu Mediteranskog udruženja regulatora za električnu energiju i plin – MEDREG (*Mediterranean Working Group on Electricity and Natural Gas*) i Udruženja regionalnih energetske regulatora ERRA (*Energy Regulators Regional Association*).

U 2015. HERA će nastaviti suradnju sa Svjetskom bankom koja provodi aktivnosti usmjerene na razvoj hrvatskog sektora toplinske energije.

Domaća suradnja

Sukladno Zakonu o regulaciji energetske djelatnosti, Ministarstvo gospodarstva provodi nadzor nad zakonitošću rada HERA-e, te općih i pojedinačnih akata.

HERA će u 2015. u okviru svojih redovitih aktivnosti aktivno surađivati s Ministarstvom gospodarstva, te s ostalim ministarstvima u svezi problematike koja je iz djelokruga rada pojedinog ministarstva.

Zakonom o energiji i ostalim zakonima kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti propisano je da inspeksijski nadzor nad provedbom Zakona o energiji i ostalih zakona kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti obavljaju nadležni inspektori prema posebnim propisima. HERA će u 2015. surađivati s nadležnim inspektorima prema posebnim propisima, a posebno vezano uz podnošenje optužnih prijedloga i vođenje prekršajnih postupaka, stručnu suradnju, zajedničke tematske sastanke u cilju ujednačavanja prakse postupanja inspektorata i HERA-e.

HERA ima s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja sklopljen Sporazum o suradnji na području zaštite tržišnog natjecanja na tržištu energetske djelatnosti, s ciljem djelotvornog i učinkovitog tržišnog natjecanja na tržištu energetske djelatnosti. HERA će u 2015. nastaviti suradnju s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja.

HERA će u 2015. nastaviti s dobrom suradnjom s ostalim javnopravnim tijelima, kao i s raznim udrugama za zaštitu potrošača te kontaktima s potrošačima, bilo putem izravnih odgovora na upite potrošača, bilo putem razmatranja određenih pitanja koja se odnose na prava i zaštitu potrošača.

4. ZAŠTITA KUPACA

HERA će u uspostavi i provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge, posredstvom Savjeta za regulatorne poslove i zaštitu potrošača, primjenjivati mjere za zaštitu osnovnih prava kupaca.

Središnja tijela državne uprave dužna su zatražiti mišljenje HERA-e na nacrt prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na obavljanje energetske djelatnosti.

Sukladno Zakonu o regulaciji energetske djelatnosti, u cilju ostvarivanja svoje funkcije zaštite kupaca, HERA će u 2015. godini:

- odlučivati o prigovorima koji su joj upućeni na postupanje operatora prijenosnog, odnosno transportnog ili distribucijskog sustava, skladišta plina, te terminala za UPP, a u vezi s neispunjenjem obveza koje se odnose na obavljanje reguliranih energetske djelatnosti sukladno energetskim zakonima,
- odlučivati o prigovorima na prijedloge metodologija.

Slijedom zakonskih odredbi HERA će aktivno sudjelovati u području zaštite kupaca:

- kroz provođenje nadzora nad energetskim subjektima, nadzora nad kvalitetom usluga energetskih subjekata, te putem prikupljanja i obrade podataka u vezi s djelatnostima energetskih subjekata u području zaštite kupaca, sukladno odredbama energetskih zakona, te kroz suradnju s ministarstvima i nadležnim inspekcijama, sukladno posebnim zakonima,
- putem Savjeta za regulatorne poslove i zaštitu potrošača,
- rješavati pojedinačne žalbe i prigovore kupaca, na temelju javnih ovlasti sukladno Zakonu o regulaciji energetske djelatnosti,
- u slučaju potrebe podnositi optužne prijedloge nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.

Nadalje, HERA će sa svrhom jačanja uloge i zaštite kupaca, u 2015. surađivati s udrugama za zaštitu kupaca, te će ih informirati o aktivnostima iz djelokruga rada HERA-e.

U 2015. godini HERA će nastaviti s provedbom savjetovanja sa zainteresiranom javnosti u postupcima donošenja metodologija i podzakonskih propisa koje HERA donosi na temelju javnih ovlasti.

5. JAČANJE KAPACITETA HRVATSKE ENERGETSKE REGULATORNE AGENCIJE

5.1. LJUDSKI RESURSI

HERA zapošljava 63 radnika, od čega je 50 radnika sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem. Zbog velikog broja novih poslova propisanih energetske zakonima donesenim krajem 2012. te u 2013. i 2014., HERA će u 2015. zaposliti nove radnike, uglavnom sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem, s prethodnim radnim iskustvom iz područja energetike i srodnih područja.

HERA će koristiti vanjske usluge izrade složenih razvojnih projekata, studija i analiza, a zbog potrebe dodatnih specijalističkih i znanstvenih obrada i znanja.

Imajući u vidu nove obveze i odgovornosti, HERA će u 2015. dodatno osposobiti još dva radnika za obavljanje poslova vođenja upravnog postupka sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Nadalje, HERA će stručno osposobiti radnike koji će obavljati poslove normative odnosno koji će raditi na pripremi i kreiranju, te na sadržajnom i nomotehničkom uređivanju podzakonskih propisa koje donosi HERA.

Radnici HERA-e će se nastaviti sustavno obrazovati i stručno usavršavati na inozemnim i domaćim stručnim seminarima, kongresima i konferencijama, te u institucijama koje provode specijalistička obrazovanja za regulatorne poslove i tržišta energije.

5.2. INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA

S ciljem poboljšanja komunikacije i postizanja veće poslovne učinkovitosti u 2015. će se:

- izgraditi IT-infrastrukturu (sustav za upravljanje dokumentima i poslovnim procesima – DMS) koja će omogućiti razvoj poslovnih aplikacija za potrebe HERA-e,
- pokrenuti izradu poslovnih aplikacija za potporu poslovnim procesima, a prvenstveno za praćenje predmeta u radu,
- na temelju nove IT-infrastrukture omogućiti radnicima i vanjskim korisnicima pristup propisima, dokumentima i drugim digitalnim materijalima (u skladu sa sigurnosnom politikom i pravima pristupa podacima),
- izvršiti nadopuna osobnih računala.

Kao temelj za navedene aktivnosti izradit će se Strategija razvoja informacijsko-komunikacijske infrastrukture za razdoblje 2015.-2017. koja će odrediti ciljanu IT-infrastrukturu i nužne poslovne aplikacije u navedenom razdoblju, te potrebne korake i resurse za postizanje zadanih ciljeva.

Pregled provođenja aktivnosti

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
1.	Izrada Strategije razvoja informacijsko-komunikacijske infrastrukture	Arhitektura informacijsko-komunikacijske infrastrukture	Q2/2015.
2.	Nadopuna osobnih računala	Zadovoljavajuća razina opremljenosti osobnim računalima i softverom	Q1-Q4/2015.

R.br.	Aktivnost	Očekivani rezultat	Okončati do
3.	Prijelaz na novu serversku infrastrukturu, dodatna edukacija administratora	Operativni rad na novoj serverskoj infrastrukturi	Q1/2015.
4.	Uvođenje sustava za upravljanje dokumentima i poslovnim procesima - DMS	Operativni DMS i operativne poslovne aplikacije prema projektu	Q4/2015.
5.	Uvođenje sustava upravljanja informacijskom sigurnošću	Informacijska sigurnost HERA-e	Q4/2015.

5.3. PROSTOR, IMOVINA, FINACIJE

Prostor

Na temelju preporuka i prijedloga mjera za povećanje energetske učinkovitosti za poslovni prostor HERA-e na lokaciji Ulica grada Vukovara 14 u Zagrebu (kojima se očekuje ukupna ušteda od 58% potrebne toplinske energije za grijanje, uz jednostavni period povrata investicije od 17 godina), sadržanih u Detaljnom energetskom pregledu HERA-ine zgrade, u 2015. provest će se racionalizacija potrošnje vode (odvajanje po potrošačima), te rekonstrukcija vanjskih ulaznih vrata u zgradu.

Dodatno, sanirat će se fasada poslovne zgrade i sanitarni čvorovi zbog dotrajalosti pojedinih elemenata i nedovoljne učinkovitosti sustava kanalizacijske odvodnje, te obnoviti dio unutarnje stolarije zbog dotrajalosti i nemogućnosti učinkovitog korištenja.

Izvršit će se zamjena dotrajalih zavjesa u poslovnom prostoru te uređenje podne kamene obloge.

Osim toga, potrebna je hitna obnova hidroizolacije ravnih površina terasa na 1. i 5. katu zgrade jer je postojeća uslijed obimnih kiša u 2014. popustila što je uzrokovalo materijalnu štetu na nižim etažama.

Tijekom 2015. prikupit će se podloge za izgradnju nove dvorane za sastanke na 6. katu poslovne zgrade (koja se planira za 2016.), što podrazumijeva ishodaenje građevinske dozvole i izradu izvedbenog projekta.

Imovina

Zbog planiranog zapošljavanja novih radnika nabavit će se nužan uredski namještaj.

U 2015. HERA će provoditi mjere i aktivnosti vezane za održavanje postojećih sustava i imovine prema važećim propisima (Zakon o zaštiti na radu i Zakon o zaštiti od požara), te mjere i aktivnosti vezane za tekuće održavanje i sitne popravke (automobili, zgrada).

Financije

Na proračun HERA-e, financijsko poslovanje i financijsko izvješćivanje HERA-e, primjenjuju se propisi koji uređuju financijsko izvješćivanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Način financiranja HERA-e uređen je Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti. Odluku o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Upravnog vijeća HERA-e, koje je prethodno pribavilo mišljenje Ministarstva gospodarstva. Visina naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti koje obavlja HERA propisane su Odlukom o visini naknada za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti ("Narodne novine", broj 155/08, 50/09, 103/09 i 21/12) koju je donijela Vlada Republike Hrvatske. Prema toj Odluci naknade se određuju:

1. u iznosu 0,05% od ukupnog godišnjeg prihoda od prodaje roba i/ili usluga koji su u prethodnoj godini ostvarili energetske subjekti s osnove obavljanja energetske djelatnosti temeljem dozvole za obavljanje energetske djelatnosti koju izdaje HERA,

2. prema pregledu naknada za rad HERA-e koji je sastavni dio te Odluke (naknade za podnošenje zahtjeva za izdavanje, produženje ili prijenos dozvole za obavljanje energetske djelatnosti, naknade za podnošenje zahtjeva za izdavanje prethodnog rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača, naknade za podnošenje zahtjeva za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača, te naknade za rješavanje povodom žalbi, prigovora i zahtjeva).

Predsjednik Upravnog vijeća

Tomislav Jureković, dipl. ing.

